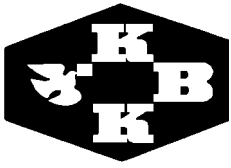

KISGRAFIKA

59. évfolyam. Megjelenik egy évben négyszer.

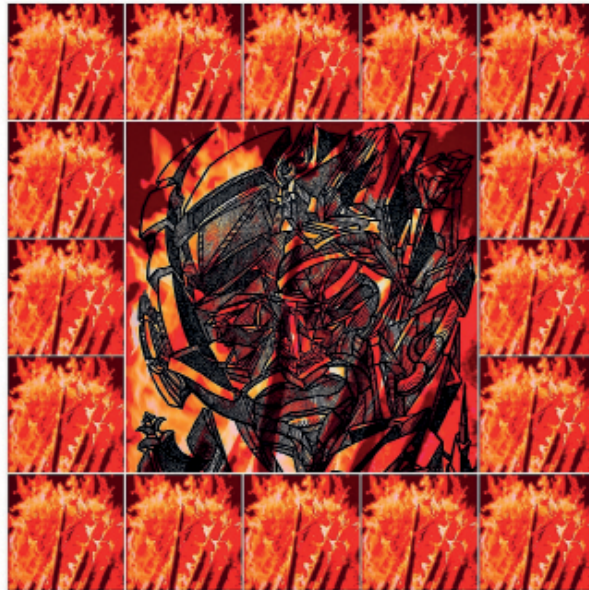
Kiadja a „Kisgrafika Barátok Köre Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület”.

Postacím: 2045 Törökbálint, Bartók Béla u. 2., internetcím: www.kisgrafika.hu

Szerkesztő: Vasné dr. Tóth Kornélia

Felelős kiadó: Antalné Tari Zsuzsanna ügyvezető; e-mail: titkar@kisgrafika.hu

ÚGY TRÓNOLT OTT, A TÜZES TRÓNON
MINT AZ EGEKBEN AZ ISTEN

ADY EMLÉKLAP VI. '57PALÁSTI ERZSÉBET - 2019.

DÓZSA

Palásti Erzsébet grafikája, vegyes technika, 2019, 400×400

T A R T A L O M

Padné Szabó Mária: Grafikus epigrammák

Vasné dr. Tóth Kornélia: Kékesi László simontornyai centenáriumi kiállítása

Marton Árpád: A kétértelműség csábítása

Kiss Ilona: '57 Palásti Erzsébet. Illusztrációk – kisgrafikák – rajzok – elektrografikák

Rácz Mária – Bakacsi Lajos: A „KBK-60” kiállítás Szegeden

Vasné dr. Tóth Kornélia: Híres gyűjtők könyvjegyei az OSZK-ban. Krier Rudolf (1910–2000)

HÍREK – LAPSZEMLE – KÖNYVESPOLC – EGYESÜLETI HÍREK

2020/1

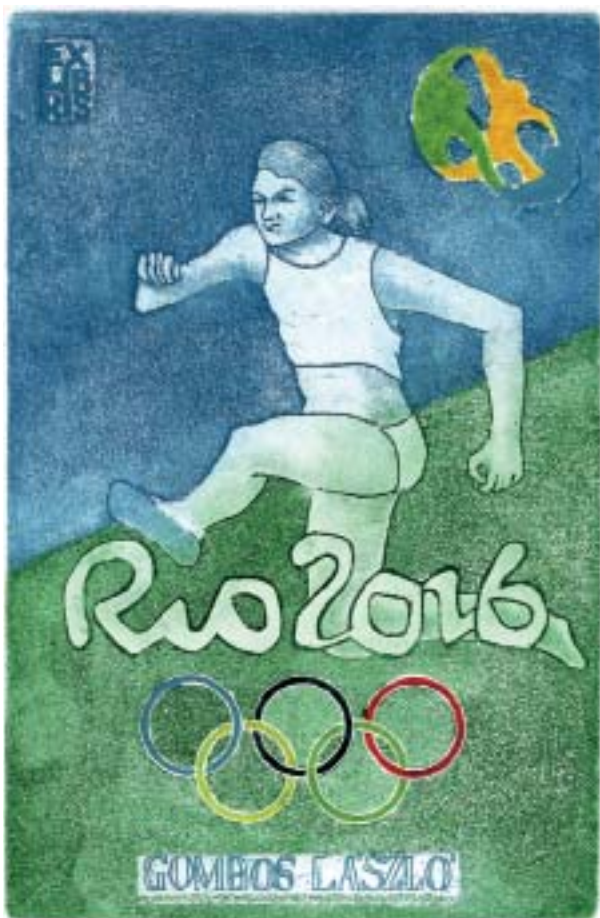
GRAFIKUS EPIGRAMMÁK

Kiállítás megnyitó Ajkán, 2019. október 4.

Biztosan előfordult Önökkel is, hogy egy étlapon szereplő fantáziánév mögött csak sejtették, mi is lehet, mi kerül a tányérra. Ilyenkor a pincér segíthet, vagy a magára sokat adó séf apró betűkkel az étlapra íratja a hozzávalókat is.

Azért jutott eszembe e felvezető gondolat, mert így járhatnak Önök is a kiállítás címével kapcsolatban, ráadásul 1-1 étlap is lehet olyan nivós alkotás, ami a kisgrafika körébe tartozik. Neves emberek, művészek jeles napjaira készült meghívók és menükártyák is alkalmi kisgrafikák.

Mai kiállításunk címe alá is kell néhány apró betűs kiegészítés. Az epigramma az irodalom egyik lírai műfaja. Bölcs gondolatot, fontos igazságot tartalmazó, csattanóval végződő

Baranyai Ferenc rézkarca, C3 (2016), 120×78

rövid, időmértékes vers. Ha a fogalomra nem is emlékezünk már, néhány epigrammát fel tudunk idézni, pl. a thermopülai csata áldozatainak sírfeliratát („*Itt fekszünk vándor, vidd hírül a spártaiaknak: / Megcselekedtük, amit megkövetelt a haza*”), vagy Kazinczy Ferenc máig érvényes művészi hitvallását:

*„Jót s jól! Ebben áll a nagy titok. Ezt ha nem érted,
Szánts és vess, s hagyjad másnak az áldozatot!”*

Miután felidéztük az epigrammát, azt is tudjuk, hogy nagyon leegyszerűsítve a grafika rajz, amit sokszorosítani lehet nyomtatás segítségével. Ezen belül az alkalmazott grafika valamilyen gyakorlati szerepet is betölt.

Az ex libris a könyv és tulajdonosa viszonyáról árulkodik, a bélyeg pedig értékjegy, ami legtöbbször postai költség vagy illeték megfizetését igazolja. Ez az aprócska papírdarab lehet

egyszerűen tényközlő, annyi szerepel rajta, hogy „Magyar Posta 100 forint”, de szerencsére gyakrabban művészi rajzolatú.

Ex libriseket többször állítottunk már ki ebben a térben, talán bélyegkiállítás is volt már. Ma azonban ennél többet szeretnénk mutatni Önöknek. Halmozott kisgrafikai lapokat is.

Az ötlet nem a miénk, hanem dr. Gombos László gyűjtőé, aki kezdetben ex libriseket gyűjtött, nagyon sokat, 20.000 darabot. Azután magyar bélyegekkel bővítette kincsesárát. A filatelisták a megjelenő új bélyegek mellett megszerezték az első napi postai, vagy más alkalmi bélyegzőket is egy levelezőlapra. Ezeket halmozta egy lapra dr. Gombos László úgy, hogy *a lap bal oldalára a bélyeg és az alkalmi bélyegző nyomata, a másik oldalra pedig egy témához illő ex libris vagy más grafika, és versidézet vagy gondolat került.* Tehát úgy, mint az epigrammák, ezek a lapok is kis helyen, röviden, rengeteg in-

Olimpiai bélyegek és bélyegzők

formációt és művészi tartalmat hordoznak. (Erről többet a Kisgrafika 2007/4., illetve 2014/3. számában olvashatnak.)

Mi, ajkai gyűjtők is ennek jegyében újítottuk meg, bővítettük ki eddigi kulturális kínálatunkat.

Krajcsi Tiborné Klára minőségében és mennyiségében is számottevő ex libris gyűjteményéből azoknak az alkotóknak, grafikusoknak a munkáiból válogatott, akik bélyeget is terveztek. *Radó András* bélyeggyűjtő barátunk ugyanezt tette, ráadásul 1-1 témánál teljes bélyegsorokat mutat be nekünk. *Iffj. Krajcsi Tibor* pedig informatikai tudását, érdeklődését és a grafikák iránti hódolatát mutatja meg jól szerkesztett halmozott kisgrafikai lapjain. Jól megfér egymás mellett az ex libris és a bélyeg, hiszen szinte édestestvérek. Mindkettő a sokszorosított kisgrafika sajátos ága, kis felületen pontos, hatásos,

*Drahoš István fametszete,
X2, op. 398 (1961), 81×48*

tünk, de érdemes külön figyelmet szentelni a japán lapokra, ahol a bélyegek nagyon hosszú téglalapok, az ex librisekkel együtt keletiesen színesek és vidámak.

Kiállításunkat úgy szerkesztettük, hogy ezen a viszonylag apró helyen nagy művészi élményhez kínáljunk lehetőséget. Először tiszteletünket fejezzük ki Dr. Gombos Lászlónak az ötletért. Azután 5 alkotó: Drahoš István, Kass János, Kékesi László, Vagyóczky Károly és Vertel József nagy, kicsi és még kisebb grafikáiból válogattunk. Törekedtünk a sokszínűségeire úgy is, hogy az irodalmi témák mellett az épített környezet is helyet kapjon. Visszatérő motívum például a Lánchíd. Ezen túl külön tablókra rendeztük a cirkusz, a mese, a lovagkor, az írásbeliség története, a felfedezők, a Nobel-békedíjas Albert Schweitzer, a dráma, illetve a festők témakörben készült könyvjegyeket és bélyegeket. A változatosság bizonyítéka, hogy a komoly témák mellett könnyedebbek is falra kerültek, ilyen az akt.

A kiállított anyagban sok Ajkához kötődő alkotást is találhatnak. Vertel József két bányásznapj bélyegsorozata 1952-ből, illetve 1956-ból való. Az Ajka Kristály Üvegyár 1978-ban volt 100 éves, erre az alkalomra is készült bélyeg. Végül a sportkedvelők foci, jégkorong, lövészet, dobósport, sakk és motor témájú grafikákat is láthatnak, hiszen ezek talán a legnépszerűbb sportágak Ajkán. Holnapután az aradi vértanúkra emlékezünk, az Ő tiszteletükre Kékesi László bélyegsorát mutatjuk meg.

Kedves barátaink!

Nem minden művész rendelkezik azzal a különleges látásmóddal, hogy el tudjon képzelni egy alkotást néhány négyzetcentiméternyi területen. Ugyanígy nem minden szemlélő látja meg azonnal a betűk, számok és rajzok közötti kapcsolatokat, a mondanivalót. De ha ugyanazt a gondolatot több nézőpontból, több formában, több művész segítségével mutatjuk meg, akkor ez a kiállítás segíthet egy újabb művészi élmény eléréséhez. Megköszönöm mindazoknak a munkáját, akik sokat tettek a kiállítás megvalósításáért, Önöknek pedig tartalmas estét, sok-sok apró, nagy, avagy még nagyobb élményt kívánok!

Padné Szabó Mária

összegző és érthető, értelmezhető rajz és szöveg. Mindegyik végtelenül változatos, ugyanakkor csoportosítható és rendszerezhető téma, forma, méret, színvilág és még számos szempont szerint. Ahogy találkozhatunk különleges: kör, ellipszis vagy gyémántcsiszolat formájú könyvjegyekkel, úgy léteznek háromszög, csillag, gyümölcs alakú, vagy éppen hímzett, illatos vagy fémfóliás bélyegek is.

Mi ilyen rendkívüli bélyegekkel ugyan nem szolgálhatunk,

KÉKESI LÁSZLÓ SIMONTORNYAI CENTENÁRIUMI KIÁLLÍTÁSA

Elhangzott 2019. október 24-én, a kiállítás megnyitón

Tisztelt Megjelentek, kedves Grafikabarátok!

Szeretettel köszöntök mindenkit e jeles alkalmon, Kékesi László (1919–1993) centenáriumi kiállításán! A festő- és grafikusművész 1919. szeptember 17-én született Szarvason, idén töltötte volna be 100. életévét. A sokoldalú művésznak első-sorban kisgrafikai munkásságát szemlélhetjük a jelen tárlaton, a család és a Simontornyai Vármúzeum vezetője, Máté Imréné Klári jóvoltából. Kékesi László özvegye, Kékesi Lászlóné Fésű Mária Magdolna (1923–2014) 1998-ban ajándékozta a városnak az 1993-ban elhunyt művész kisgrafikai tablóját, több mint 200 ex librist és ezek vázlatait. E tablóból láthatunk válogatást a tárlaton, szám szerint 26-ot. Célunk a tiszteletadás és főhajtás egy nagy tudású művész életműve előtt.

Talán nem mindenki tudja, miért éppen Simontornya részesült ebben az értékes adományban? Ehhez a művész életútjában találjuk meg a válaszokat... Elemi és középiskoláját Szarvason, majd Pécelen végezte, Sárospatakon a Református Tanítóképzőbe járt. Ezt követően 1936-ban felvették a budapesti Iparművészeti Főiskolára, ahol többféle diplomát is szerzett, 1940-ben díszítő-festő szakon, 1942-ben pedig a művészképzőn kiegészítéssel képesített iparművész lett. Tanárai többek között Haranghy Jenő, Domanovszky Endre és Stein János voltak. Sokáig az egyházművészet terén alkotott, főként freskókat, sgraffitókat, üveglakokat. (A sgraffitó díszítő eljárás, melyben egymásra felvitt különböző színű festékek vagy vakolatok felső rétegét precízen visszakarják, kikarcolják, ami által előtűnik a mélyebben fekvő réteg színe.) Munkái harmint-három magyarországi templombelső és középület díszítenek, többek között Hatvan, Szentés, Simontornya, Acsalag, Kisnána, Gyórszentmárton (azaz Pannonhalma) és Szécsény templomait. 1943-ban ismerkedett meg a simontornyai Fésű Mária Magdolnával, amikor az itteni templom restaurálását

Kékesi László linómetszete, X3, op. 136 (119), (1981), 100×68

végezte Márton Lajos festő- és grafikusművésszel. Magdolna özvegy Fried Pálné gyermekei mellett volt nevelőnő ekkoriban. A II. világháború, majd Kékesi László hadifogságban töltött éve után 1946-ban házasodtak össze. Három gyermekük született, László, Bernadett és Attila. A feleség a művész múzsája volt, rajzain, festményein többször megörökítette, két – alkotásjegyzékébe is felvett – ex librist tervezett a számára, mint ahogy gyermekei részére is névre szóló könyvjegyeket alkotott.

Kékesi László életében a nagy fordulópontot az jelentette, amikor Budapesten felvételt nyert a Pénzjegynyomda művészeti osztályára. 36 éves korától, 1956–1980-ig, nyugdíjazásáig itt dolgozott, 226 magyar és több mint 600 külföldi bélyeget, köztük számos sorozatot tervezett. A nagy méretek után szembesülnie kellett a kis méretek adta nehézségekkel, ez új nézőpontot és technikákat igényelt, állandó segédeszköze lett a metszőkés mellett a nagyító. Azonban e területen is gyorsan kivívta az őt illető elismerést, alkotásai számos díjban, kitüntetésben részesültek.

A kisgrafikai műfajok tágabb köre is érdekelni kezdte, feleségével 1961-ben kapcsolódott be a Kisgrafika Barátok Köre munkájába. Célja, bármilyen témában alkotott, az élet szépségeinek, harmóniájának, a maradandó emberi és kulturális értékeknek a bemutatása volt. Mindezt realista stílusban, precízen kidolgozva, grafikus erényeinek gazdag tárházával. A rézkarc, rézmetszet, linóleummetszet technikákat egyaránt magas szinten művelte. 1940–1956 között még csak néhány karácsonyi üdvözlőlapot és két ex librist alkotott, egy Ravasz Árpád részére szólót és egy név nélkülit. 1956-tól, de főleg az 1950-es évek végétől kezdett el jelentősebb számban ex libriseket, kisgrafikákat készíteni, mindenekelőtt a család tagjainak, gyermekeinek (*Laci, Dedi, Attika könyve*), feleségének (*Magdi könyve*), és saját részre (*Ex libris Kékesi László, Az én könyvem*). Aztán születtek a megrendelésre, illetve ajándékba másoknak adott kisgrafikák, többek között Réthy Zoltán ex musicis lapja, Réthy István, Reisinger Jenő, Szentesi Flórián, Lippóczy Miklós, Kertész Dénes, Galambos Ferenc, Gombos László, Semsey Andor, Lenkey István ex librise, a Palásthy Lajos által rendelt születési értesítők (gyermekei: Imre, Mária, Miklós, majd Kinga unokája születésére). Kékesi neve ismert lett a kisgrafikagyűjtők körében nemcsak hazánkban, hanem külföldön is. Európa minden tájáról kapott megrendeléseket, német, dán, cseh, olasz gyűjtőktől egyaránt, mint azt a grafikákon szereplő nevek – Hans Wetzig, Axel Leier, Klaus Rödel, Otakar Hradečný, Gianni Mantero – is mutatják.

Munkái számos hazai és külföldi kiállításon szerepeltek. Egyéni tárlatai voltak Budapesten, Pécsen, Szarvason, Ajkán, Egerben, Békéscsabán, Piliscsaba-Jászfalun, Simontornyan. Emellett tematikus tárlatokon mutatta be műveit. A külföldi csoportos kiállítások helyszínei közt kiemelem Hamburg, Tarnow, Kronach, Minszk, Helsingør, Bled, Poznań, Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda városokat.

Élete, működése kapcsán grafikáin utalást találhatunk több településre, ezekből következzen néhány. Elsőként említem szülővárosát, *Szarvast*, e vonatkozásban több grafikán megörökítette például Tessedik Sámuel (1742–1820) szarvasi evangélikus lelkész, író, haladó pedagógus, az alföldi mezőgazdaság gyakorlati fejlesztője alakját, melyek közül kiemelem a Tessedik halálának 150. évfordulója alkalmából, 1970-ben készült lapot. Az 1980-as évek elején a Tessedik Sámuel Múzeum számára intézményi ex librist alkotott, és elké-

TESSEDIK SÁMUEL

Kékesi László linómetszete, X3, op. 236 (1991), 128×91

szített egy szarvasi montázst, melyen Tessedik Sámuel szobra, az Ótemplom, a Bolza-kastély, a tanítóképző és a Mezőgazdasági Főiskola épületei láthatók, a város címerrel. Szarvas Város Barátainak Köre részére 1982-ben a város címerét örököltette meg (a kör alapító tagjaként), hasonlóan a Városszépítő Egyesületek itteni országos találkozója 1985-ben készített alkalmi lapon is a szarvas (az ottani szarvasszobor, Maróti Géza szobrászművész alkotása) a központi motívum, mely régen a Bolza-kastély kertjében állt. Érthető, hogy Kékesi László 1991-ben Szarvas város önkormányzatától Pro Urbe (A városért) kitüntetést kapott.

Jelen kiállításunk helyszínét, a *simontornyai* várat fedezhetjük fel egy 1970-ben készült alkalmi grafikán, a város címerével. Ugyancsak a vár szerepel a Vinczellér Lászlóné – a vár ozorai születésű egykori igazgatónője – nevére szóló, kör alakú ex librisen. A Fésű családdal rokonságba kerülő Horváth Halas Kálmán itteni börgyári tisztviselő ex librise is a várat, Simontornya jelképét örökíti meg. Mindhárom mű technikája linómetszet.

Pannonhalma több alkalmi grafikán és ex librisen is szerepel, például a Szent Márton-hegyen épült apátsággal és Szent Benedek portréjával a Kundermann Jenő ajkai gyűjtő nevére szóló könyvjegyben. A pannonthalmi főapátság levelezőlapgyűjteményét, illetve az ottani orgonamúzeumot hirdeti két másik Kékesi-grafika.

A *sárospataki* várat a világhírű énekművész, Béres Ferenc ex librisén szemléltethetjük, aki így nyilatkozott Sárospatakról: „Nekem két édesanyám van: a szülőanyám, és a szellemi anyám, a sárospataki Alma Mater. Amikor a világtól elzárt kicsi szülőfaluból, Gagybátorból bejutottam a kollégiumba, Patak a világvárost jelentette.” Kevesen tudják a híres énekes-

ről, hogy ex libris gyűjtő is volt, számos könyvjegyet készítette a nevére, Kékesi László mellett Drahos István, Andruskó Károly, Kertes-Kollmann Jenő, Takács Dezső, Korda Béla grafikusokkal, a motívumkincsben gyakori zenei utalásokkal és népi motívumokkal. Béres Ferenc Kékesivel való jó kapcsolatát mutatja, hogy 1987-ben ő nyitotta meg a grafikus simontornyai kiállítását.

A Kékesi életében meghatározó személyek közül a már említett Márton Lajos (1891–1953) festő- és grafikusművész nemcsak a simontornyai templom restaurálását végezték közösen, már korábban találkoztak. 1935-ben Kékesi indult a *Magyar Cserkész* újság rajzpályázatán, itt jutalmat kapott, ezen felül elnyerte a bíráló Márton Lajos barátságát. Az ő javaslatára jelentkezett az Iparművészeti Főiskolára. 1938-ban együtt festették ki az ún. aranyvonat Szent Jobbot szállító kocsiját, mely a Szent István-év eseményei keretében indult. Számos templomban (Jászberény, Szolnok, Máriabesnyő, Szécsény stb.) festettek közösen freskókat, oltárképeket. Kékesi pályatársa és mestere, Márton Lajos emlékére 1981-ben, születése 90. évfordulóján *In memoriam Márton Lajos. Dedi–Dodi* könyve felirattal kisgrafikát készített, a portréjával, cserkészjelvénnel. Ez is látható a tárlaton. Kettejük hamvai a budapesti országúti ferences templom kriptájában egymás mellett nyugszanak.

Még néhány grafikára utalnék a több százból. In memoriam lap állít emléket a 200 éve született gróf Széchenyi Istvánnak (1791–1860) és Széchenyi Zsigmond (1898–1967) vadász, író, utazónak. Utóbbi emléket szarvasagancs-trófea örökíti meg, a Rákóczi-család jelmondatával: Si Deus pro nobis, quis contra nos (ha Isten velünk, kicsoda ellenünk). A magyar történelem nagy alakjai közül láthatjuk még Attilát, Szent Istvánt, Szent Lászlót, Kapisztrán Jánost, Dózsa Györgyöt, Kossuth Lajost.

Zenei vonatkozásúak például a W. A. Mozartot, a Kodály Zoltánt és a Székely Mihály operaénekest idéző lapok. Külön kiemelném a vallásos témán belül az évről évre ismétlődő karácsonyi-újévi lapokat a szentképek és a templomi freskók motívumkincsét idéző jelenetekkel: Jézus a jászolban, a szent család, Mária a gyermek Jézussal, hírvivő angyal, háromkirályok, betlehemi pásztorok.

A témabeli változatosságot mutatják a mitológiai vonatkozású grafikák (gondoljunk itt a faunokat vagy a Lédát ábrázoló

lapokra), és az ezekkel gyakran átfedést mutató ex eroticis lapok. Külön tablókön szerepelnek a gyermek ex librisek, melyek kedvelt motívumai a játszadozó gyermekek, a mackó, a bohóc és az indián. A grafikus természetszeretete tükröződik a madár- és virágábrázolások sokféleségében.

Végül egy érdekes gondolat a „halmozott kisgrafikáról”, melyet Kékesi László azért alkalmazott, mert szerette volna egy-egy metszetét bélyegen látni. Ezt 1991-ben meg is valósította a Magyar Posta megrendelésére egy karácsonyi levelezőlapon. 2019-ben, születése centenáriumára is készült egy ilyen, melynél a postabélyeg szelvényeire Kékesi egy-egy linótervét: befejezetlen önarcképét és egy ex librise tusrajzát használta fel az alkotó Kékesi Attila László, a művész unokája. Utóbbi grafika számítógépes szerkesztéssel valósult meg, és szövegében emlékezik a KBK 60. évfordulójára is.

Kékesi László nagysága abban rejlik, hogy minden témához és műfajhoz nagy művészi érzékenységgel nyúlt, alkotásai sokféleségükben is egyfajta harmóniát, rendszert sugároznak. Az életmű így részeiben is az egész érzetét kelti, töredékeiben is teljes értékű, az összetartó erő a művész hite: a vonalak nyelvén kifejezett mondanivaló erejében, abban, hogy az üzenet eljut a kortársak mellett az utókor felé is. Ezt valósítja meg többek között ez a kiállítás. Kérem, merüljenek el a képek varázslatos világában. Köszönöm a figyelmet!

Vasné dr. Tóth Kornélia

A KÉTÉRTELMŰSÉG CSÁBÍTÁSA

Bakacsi Lajos: Színek és csöndek c. kiállítása elé, SZTE Rektori Hivatal Átrium, 2019. október 24.

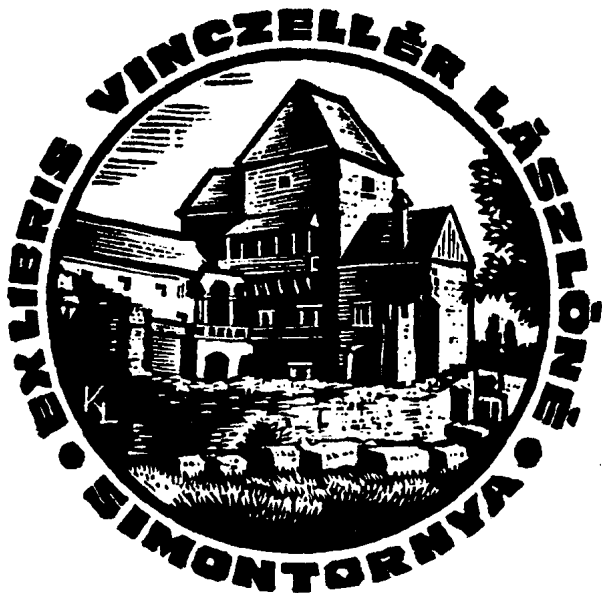
Kezdjük ezúttal egy egyszerű kérdéssel! Mi a kép?

A kép az a sík felület, amelyen a dolgok természete és az emberi szemlélet összeér.

Hisz – tudjuk az ismeretelméletből – magában való dolgok csupán in abstracto, elvont módon léteznek. Ami maga is a tudat munkájának eredménye. Viszonyulás. „Kezdetben van a viszony” – mondja Buber, és igaza van, de lássuk most, mit mondanak minderről Bakacsi Lajos képei.

Számomra a kettősség érzete a legelső, ami szembeötlő Bakacsi művészetében. Ez mutatkozik meg lágyság és keménység, pasztelles valór és szilárd térformák, konkrétság és elemeltség, szerény méretek és monumentális arányok kettősségében. És a sort akármeddig folytathatnánk: geometrikus rend és lírai finomság; kontúros tömörség és fátyolos áttetszőség, zártság és képlékenység, nyitottság kettősségében, izgalmas játékában, amely kalandra hívja a nézőt. Fölfedezőútra indulunk érzeteink és nézeteink végtelen labirintusában. A szép kétértelműség mezsgyéire. Ahogyan minden valamire való művészet ezt teszi. Aki az egyértelmű dolgokat keresi, talál eleget a prózai létvalóságban. A jó művészet minden esetben többértelmű. Az alkotó eredendő ösztöne a kíváncsiság, a van unalma helyett a lehet és a lehetne végtelen birodalmának szőlítése. Ami a képzőművészetet talán minden más művészetnél inkább kihívások elé állítja.

Egyetlen művészeti ágat sem fenyeget ugyanis a realizmus kísértése oly mértékben, ahogyan a képzőművészeteket. Az irodalom, a költészet eredetétől fogva a képzelet, a képzelgés birodalmában tájékozódik, a metaforák világában bolyong. A zene – eltekintve egynémely kísérleti irányzattól – eleve a konkrétum fölötti létszférákat szólongatja. Az élményt látható

Kékesi László linómetszete, X3, op. 196 (177), (1987), 77×79

Bakacsi Lajos számítógépes grafikája, CAD, op. 190 (2011), 78×70

valóságra váltó képzőművészeteket azonban anyaguknál fogva próba elé állítja a köznapi valóság. Az ábrázolás mágiája, a láttatás bravúrja, a látványos hasonlóság ereje egykönnyen arra ösztökél alkotót és szemlélőt, hogy beérjük a félmegoldással, és csupán a látható láttatását kérjük számon művön-művészen.

Ami nyilvánvaló megalkuvás.

Hisz még a tapasztalatról is úgy tudni, hatósugara messze túlmutat az érzékelhetőnek határain. A modern antropológia egyenest transzcendentális tapasztalatról beszél: kitágítja az érzéklés kereteit a tudat számára megnyilvánuló mögöttes, a primér tapasztalatokon túli tapasztalásokra. Amelyek – habár láthatatlanok – mégis reális tapasztalataink, mi több: ezek alkotják minden tapasztalatunk között a legizgalmasabbat. Ezek jelentik a szellem kihívását.

Ezért, hogy Bakacsi Lajos ősztanulmányai oly látomásosak, palackjai akár valamiféle város kontúrjátékaiképp is szemlélhetők, ezért csillan valami szívszorítóan égi fény hártavékony jégmetszetén és ezért oly szívcsajdító a leheletfinom kontúrok tűnő rebbenése, akár egy elnémult sikoly harsogó, örök hallgatása.

Ugyanakkor rendkívül őszinte, igazmondó művészettel van dolgunk. Bakacsit az anyag és a vizuális koordináták tisztelete minden munkájában megóvja az érzelgős, hatásvadász és retorikus hangvételtől. Munkái mindig roppant anyagszerűek, visszafogottak. Nem tolauskodik előtérbe, nem sulykol, nem magyaráz. Nem szorít keretek – sem képkeretek, sem gondolati sémák keretei – közé. Alapmotívuma talán az áhítat: a színek játékában megcsillanó többértelműség, kimeríthetetlen sokszólamúság tetten érése. Vörösei rótek, narancsok, lángoló, izzók és kihamvadók; narancs a lobogásuk és az okker kölcsönzi tragikus tónusukat; pirosan feleselnek és bíborban bölcselkednek, skarlát parázslásukban és rózsás áttetszőségükben, akár a húsban, akár a vérben, akár a pasztellszín kéz mögött lüktető érben valami vonz, valami szép, valami átjár. Valami boldog.

Mert – íme a legfőbb ellentmondás – itt a rész az egész és az egész is csak elbűvölő részlet. Mert ennyire színpompás, ennyire magával ragadó, ennyire káprázatosan varázsos ez a monokróm, csupa-vörös lét; ennyire harsogón zengnek tudatunkban és lelkünkben ezek a sokszólamú, lobogó csöndek...

Marton Árpád színesztéta

'57 PALÁSTI ERZSÉBET ILLUSZTRÁCIÓK – KISGRAFIKÁK – RAJZOK – ELEKTROGRAFIKÁK

Elhangzott 2019. november 14-én
a H13 Diák- és Vállalkozásfejlesztési Központban

Tisztelt megnyitó közönség, kedves kollégák!

Nagy megtiszteltetés, ha egy művész kollégától kap az ember felkérést egyéni kiállításának megnyitására.

Palásti Erzsébettel számos tárlaton szerepeltünk együtt. A hatvani kisgrafikain, Tatán a „Mezők lilioma” kiállításon, Baján, Szegeden, Kiskőrösön, egyebütt. Talán ezek egyikén vette észre Erzsébet, hogy szeretem és tisztelem a kortársaim munkáit. Nagy öröm felfedezni, hogyan gondolkodik egy adott témáról valaki, aki kortársam, hasonló szakmát művel, azonos kulturális bázison építkezik, mint én. Összeköt minket a magyar irodalom határtalan szeretete is, valamint az érdeklődés, az érzékenység múltunk fontos eseményei iránt.

Palásti Erzsébet fametszete (Saint Galgano), X2 (2018), 170×180

Fülep Lajos írja egyik elemzésében, hogy a művészet meghatározó mozzanata a továbbgondolás. Tehát nem elegendő egy jó ötlet, egy blikkfangos megoldás. Elengedhetetlen az elmélyült munka, az elmélkedés, az odafigyelés.

Palásti Erzsébet munkáin határozottan átüt ez az összefogottság, a karakteres, tömbszerű, tömör megfogalmazás. Néha szinte drámaian sűrű, emblematikus megjelenítés. Szegő György szerint Palásti Erzsébet figuráit „sámán köpenybe, imasálba, halotti lepelbe burkolja”. Ha nem is konkretizáljuk a gesztust, csak egyszerűen tekintetbe vesszük az üvegablak-előtanulmányokat, már akkor is létrejön az a kontúrozott tárgyasulás, mely üzenetértékű jellé válik. Létkérdéseink továbbgondolásáról van szó, a tömörített, rögzített állapot a figurát jelszerűségében, üzenethordozó szerepében élteti tovább. Balladásan komoly és szigorú, ugyanakkor képes felol-

dani a fametszetes és kontúros rajzolás szikárságát lány rajzi elemekkel, újabb időkben a számítógép adta lehetőségekkel.

Legújabb loábrázolásai a játékosáig menően lazák és frissek, bravúrosan kifejezve a mozgás élményét is. Azt hiszem, ezeknél a munkáknál érezhető leginkább az az intuitív alkotóerő, amelyet oly plasztikusan és szellemesen fogalmazott meg egykori mestere, Kokas Ignác egy portréfilmben: „Az attól függ, mit mond neki a begye!” Vagyis merre viszi az a kérlelhetetlenség, mely fűti az alkotói folyamatot, és nem hagyja lankadni a szorgalmát sem. Ösztönzi, hogy minden alkalommal rátaláljon a saját hangjára.

Nem véletlen tehát, hogy a közelmúltban díjeső koronázta művészi tevékenységét. Jogosan kapta a Berki Viola-ösztöndí-

Palásti Erzsébet fametszete (Zsámbék), X2 (2018), 170×180

jat, és nagyon megérdemelten az országos Ady-pályázat első díját. A Dózsa-sorozata ismét jó példa az eszköztára bővítésére és a tömör megfogalmazás jellelű sűrített üzenetére. A számítógép alkalmazásával a tűz többszörözése fölérősödik. Vizuális refrént hoz létre, ezzel megerősítve a hatást. A többszörözés képi jelrendszere óhatatlanul fölvidézi bennünk az ismert sorokat, történeteket. A tűz tort ül! Hányszor és hányszor kényszeresen belezabál, belakmározza, fölfalja a tízes trónra vetettet. Mindezt akár egy vizuális énekmondó, harmonikusan, befejezetten, elfogadva a megcáfolhatatlant meséli el az alkotó.

Palásti Erzsébet művészi alkotómunkáját szerencsés módon kíséri egy példamutató, szorgalmas és pontos dokumentáció. Ez igen ritka, figyelemre méltó gondosság. Mindezzel nem csak a saját munkáját tiszteli meg, hanem a gyűjtőit is, az intézményeket, ahol nagy becsben tartják a munkáit. Megkönnyíti a művészettörténészek későbbi munkáját, keresgélés nélkül lehet majd elemezni a tevékenységét, aktivitását.

Palásti Erzsébet műveiből és megnyilatkozásaiból olyan szakmaszeretet sugárzik, ami mindannyiunk humán öröksége. Köszönjük, hogy markáns, egyéni hangú gyűjteményt hozott létre ebben a művészeti örökségen.

Kiss Ilona

Munkácsy-díjas grafikusművész,
Németh Aladár-díjas könyvművész

A „KBK-60” KIÁLLÍTÁS SZEGEDEN

A Somogyi-könyvtár és a KBK Szegedi Csoportja szervezésében 2019. december 5-én 16 órakor nyílt meg a „KBK-60” nemzetközi ex libris és kisgrafikai kiállítás a szegedi Somogyi-könyvtárban. A vendégeket Sikaláné Sánta Ildikó könyvtárigazgató köszöntötte. A KBK 60 évéről a szegediek titkára, Rácz Mária nyújtott áttekintést. A kiállítást megnyitotta: Bakacsi Lajos grafikusművész, a KBK Szegedi Csoportja művészeti vezetője. Közreműködött: Irimiás Vanda hegedűn, dr. Zenei József verssel. A tárlat 2019. december 31-éig volt megtekinthető. Rácz Mária és Bakacsi Lajos szövegét idézzük.

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm a kedves megjelenteket, tagjainkat, az érdeklődőket!

Köszönöm a nemzetközi pályázati anyag bemutatásának lehetőségét, a Somogyi-könyvtár munkatársai, Sikaláné Sánta Ildikó igazgatónő és Bori Katalin, a könyvtár művészeti részlege vezetőjének segítségét. Gratulálok a Könyvtári Minőségi Díjhoz, amelyet elnyert az intézmény. Köszönöm Mészárosné Vilma és dr. Tebeli Izabella tagtársainknak, hogy elhozták a grafikákat Szegedre, Kerékgyártó Lászlónak, Kőhegyi Gyula grafikusoknak az anyag előkészítését.

A XX. század elején kezdett terjedni az ex libris készítés, és kialakulóban voltak a gyűjtőközösségek. Ilyen volt a Szent György Czéh Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesülete, a MEGE (a Magyar Exlibrisgyűjtők és Grafikabarátok Egyesülete), a debreceni Ajtósi Dürer Kör.

Szegeden Giday Kálmántól (1919–1989) tudjuk, hogy Joachim Ferenc (1882–1964) Szekekerke Lajosnak készített ex librise az *Idő* folyóiratban már 1908-ban megjelent. Világszeret ex libris gyűjtő körök alakultak, így Magyarországon is. Szegeden az 1920-as években a helyi grafikai élet fészke az egyetem volt, itt hozták létre az ország első rajz lektorátusát Lápossy-Hegedűs Géza (1875–1929) vezetésével. A műpártoló Vadász Endre (1901–1944) grafikusművész köré gyűltek.

Rácz Mária titkár köszöntője

Lápossy-Hegedűs Géza halála után a Kolozsvárról családjával áttelepült Buday György (1907–1990) grafikus lett a művészeti lektor, aki 1934-ben megalapította a Szegedi Kisgrafika Barátok hivatalos közösségét. Buday György 1938-ban Londonba távozott és az egyetem Kopasz Márta (1911–2011) festő- és grafikusművészt bízta meg a grafikai lektorátus vezetésével. Az ex libris gyűjtők szeretettel csatlakoztak köréje.

A háború borzalmai nem kedveztek a polgári köröknek és a gyűjtői szenvedélynek. Sok év telt el, mire felmerült az ex libris egyesület létrehozásának igénye hazánkban. Réthy István

(1909–1988) jogász, ügyvéd kitartó kezdeményezésére, 1959. április 25-i dátummal, a Képzőművész Szakszervezet engedélyével Stettner Béla (1928–1984), a Fiala Művészek Stúdiójának tagja művészeti vezetésével, Soó Rezső (1903–1980) elnökletével 76 taggal megalakult a Kisgrafika Barátok Köre. Titkár Réthy István 1979-ig, majd Csiby Mihály (1979–80), Vida Klára (1981–2000), Palásthy Lajos (2000–2015). Jelenleg Antalné Tari Zsuzsa. Elnök Soó Rezső (1903–1980), majd Varga Mátyás (1910–2002), Fery Antal (1908–1994), König Róbert (1951–2014), Ürmös Péter grafikusművész, jelenleg Vén Zoltán grafikusművész. Ezen kiállításon előttük és a KBK 60 év magyar művészei és gyűjtői előtt is tisztelgünk.

Szegeden a század első felében is aktívan alkotó Kopasz Márta tanár, festő- és grafikusművésznő az elsők között csatlakozott az ex libris gyűjtők csoportjához. Az 1961-ben megtartott lipcsei nemzetközi találkozón való részvétele után nagy lelkesedéssel gyűjtötte maga köré az ex libris iránt érdeklődőket és alapította meg a helyi csoportot. Az 1970-es nemzetközi budapesti találkozóra tanítványai munkáiból kiadványt készítettek. Kiállításokat rendeztek a megye több városában. 1974-ben fogadták a ceglédi KBK-tagokat, akik Nagy László Lázár vezetésével jöttek vendégségbe.

1977-ben országos KBK-kongresszust rendeztek. 1981-ben Kopasz Márta művésznő megosztotta a kör vezetését dr. Krier Rudolfal. Márta néni az elnökséget vállalta, a titkári teendőket Rudi bácsira bízta. 1980-ban többen csatlakoztak a

körhöz, így jómagam is. 1988-ban megrendeztük a 13. Országos Kisgrafika Barátok Találkozóját a MTESZ-székházban. 1989-től a titkári feladatokat én, Rác Mária látom el. 1992-től foglalkozásainkat a Somogyi-könyvtárban havi rendszerességgel tartjuk. Nagyszerű országos találkozót szerveztünk 2005-ben és 2011-ben. Kiállításokkal ünnepeltük művészeinket, kiadványok jelentek meg gondozásunkban. A hazai rendezvényeken barátokat, tapasztalatokat szereztünk: a ceglédi napokon (1983), a pécsi találkozókön (1982, 1987, 1991). Több nemzetközi találkozón képviseltük hazánkat, városunkat: NDK (Weimar – 1984), Hollandia (Utrecht – 1986), Szlovákia (Pozsony – 1992), Ausztria (Linz – 1993), Olaszország (Milánó – 1994), Csehország (Chrudim – 1996), Ausztria (Wels – 2004), Csehország (Prága – 2018). Az utóbbi nemzetközi kongresszuson a magyar delegáció képviselőjeként magam és tagtársunk, dr. Tebeli Izabella meghirdettük a „KBK-60” grafikai pályázatot, amelyet nagy érdeklődés követte.

A beérkezett anyagról beszéljen Bakacsi Lajos művésztagunk.

Rác Mária

Tisztelettel köszöntöm a tárlatnyitó közönséget!

Januárban a Somogyi-könyvtár évi kiállítássorozata kisgrafikákkal kezdődött. Az ex libriseimből, alkalmi grafikai lapjaimból csaknem 100-at láthatott az érdeklődő. Rác Mária a saját gyűjteményéből válogatta. Akkor azt mondtam, ezek a kisgrafikák, könyvjegyek a legjobb helyen, a könyvek között voltak néhány hétig.

Most az év végén a Kisgrafika Barátok Köre 60 éves évfordulója alkalmából rendezett budapesti ünnepi kiállítás anyagának válogatása látható a falakon, tárlókban. Újra a könyvtárban. A falakon a kiállításra beküldött külföldi grafikai, a tárlókban a magyar lapok.

Egy ilyen kiállítás ünnepe a grafikusoknak, és ünnepe a grafikának. Köszönjük a Somogyi-könyvtár pártfogását, amely azóta tart, amióta Kopasz Márta grafikusművész magánlakásáról a szegedi kisgrafika csoport elköltözött.

Sokszor tűnik úgy, hogy a kisgrafika iránti érdeklődés alábbhagy. Azonban az ilyen seregszemlék, bemutatók után újra felpeszűdül az élet az egyesületben, az alkotók, gyűjtők között. Tulajdonképpen már régóta az segít igazán, hogy a művészeti képzésben oktatók kedvet csinálnak, példát mutatnak a fiatal grafikusoknak. Erre jó példa Varga Nándor Lajos, évtizedekkel később König Róbert a Képzőművészeti Főiskola tanáraiként foglalkoztak a grafikát tanuló fiatalokkal, közülük sokan kipróbálták magukat a kisgrafika terén is.

Hatvan éves a Kisgrafika Barátok Köre. Az ünnepi alkalomra a „KBK-60” jubileumi kiállítás felhívása azt célozta, hogy az évforduló apropóján hazai és nemzetközi kortárs grafikai művekkel népszerűsítse a könyvjegyművészetet, és az eltelt hatvan év kisgrafikai körképét nyújtsa az érdeklődőknek, az egyesület gyűjtőinek közreműködésével.

A kiállítási anyag egyik fele a pályázatra készült, ezek a „KBK-60” felirattal ellátott grafikai. A munkák részben a hagyományos sokszorosító (magas-, mély- és síknyomású) eljárásokkal készültek.

Az előbbiekkal egyenrangú szerepet kapó számítógépes grafikai alkotások is nagy számban érkeztek a pályázatra. 26 ország, köztük Argentína, Ausztria, Belgium, Brazília, Franciaország, India, Japán, Kanada, Lengyelország, Litvánia, Né-

BALLA Magdolna (SRB) linómetszete, X3 (2019), 135×80

metország, Olaszország, Oroszország, Románia, Szlovénia, Törökország, Ukrajna 103 művészenek, illetve 47 egyetemi hallgatójának 257 grafikája került a budapesti kiállításra.

A „KBK-60” jelzésű lapok részben alkalmi grafikák, mint például az újévre, vagy valami jeles eseményre készült lapok. Az ex librisek könyvjegyek. A néhai Fery Antal, a fametszés nagy öregje magánszemélyeken kívül a fél ország könyvtárának nevére készített könyvjegyet.

A kisgrafika megnevezés a grafikák méretére utal. Újabban ez a méret 15 cm. A sokszorosító grafikának a lényege, hogy a dúcon elkészített munka több példányban is nyomható. A mérete miatt közelről is jól átfogja a tekintet, de vizsgálhatjuk az apró részleteket is. A hatását tekintve pedig némely kisgrafika monumentális lehet.

A könyvjegyek a kisgrafika gyöngyszemei. A különlegességüket az adja, hogy a megrendelő nemcsak beleszólhat a grafika témájába, megjelenésébe, hanem alapvetően fontos a megrendelő és a grafikus együttgondolkodása. Az alkalmazott

Bakacsi Lajos megnyitója

grafikánál is valami hasonló történik. A grafika motívumai rajzos- és betűelemekből állnak. Van olyan grafika, amely kizárólag betűkből épül fel. Egyébként a rajzi elemek és a betűk illeszkedése, egymásra hatása adja a munka finomságát, leleményességét. Ezeket a kölcsönhatásokat érdemes keresni a kiállítás lapjain.

A budapesti megnyitón Szunyoghy András grafikusművész azzal zárta a megnyitóbeszédét: egy nagyon szép tárlatot láthatunk itt a falakon. Biztassuk magunkat, hogy mennél több grafikát csináljunk. És próbáljunk szerezni olyan mecénásokat, akik ezzel foglalkoznak, cserélnek stb. Egyetértek ezzel a gondolattal.

A kiállítást megnyitom!

Bakacsi Lajos

HÍRES GYŰJTŐK KÖNYVJEGYEI AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRBAN

KRIER RUDOLF
(1910–2000)

A szegedi születésű Krier Rudolf itt járt piarista gimnáziumba, majd két évig Bécsben kereskedelmi ismereteket tanult. Aztán apja Klauzál téren levő szabőüzletében dolgozott, közben jogi tanulmányokat folytatott. A II. világháború, fonszolgálat, hadifogság után hazatérve önállóan dolgozott, majd a szegedi Szűcsipari Szövetkezet jogásza lett 1976-os nyugdíjazásáig.

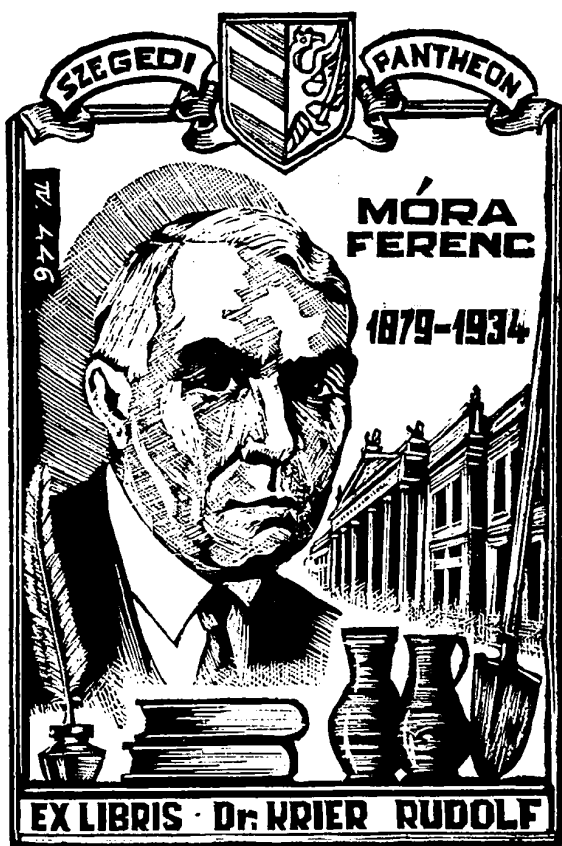
A KBK szegedi csoportjának élén 1981-től az elnöki posztot betöltő Kopasz Márta mellett ő lett a titkár 1989-ig. Kopasz Márta vezette be a kisgrafika világába. Rendszeresen járt

Nagy László Lázár fametszete, X2, op. 444 (1984), 113×65

a kisgrafikakörbe, előadásokat tartott. A magyarok mellett külföldi ex libris gyűjtőkkel, grafikusokkal is tartotta a kapcsolatot, 1984-ben részt vett a weimari nemzetközi kongresszuson, 1992-ben Pozsonyban a Duna menti országok találkozóján.

Első lapját Bordás Ferenc készítette 1936-ban, még mint orvostanhallgató. Az ex libris készüléseinek körülményeire így emlékszik vissza Krier Rudolf: „Amikor a kívánt téma iránt érdeklődött (ti. Bordás Ferenc), ezt mondtam: az Élet Vándorra! Ezzel azt akarom kifejezni, hogy mindnyájan vándorok vagyunk az életben, akik vagy tudatosan törekszünk egy cél felé, vagy csak sodródunk, de mindnyájan mozgásban vagyunk. Ezt a képet véste ki Bordás Feri és nyomtatta ki az Ablaka nyomda ezer példányban, még ma is van belőle. Azóta 59 év telt el, de most is jó és kifejező lapnak tartom.”

Torró Vilmos linómetszete, X3 (1988), 120×88

Az évtizedek folyamán Krier Rudolf nemzetközi kitekintésű gyűjtővé vált, nevére 60 körüli ex libris készült, köztük Bagarus Zoltán, Bakacsi Lajos, Bordás Ferenc, Csiby Mihály, Fery Antal, Kopasz Márta, König Róbert, Imets László, Szilágyi Imre, Torró Vilmos, Tóth Péter, Nagy László Lázár, Ürmös Péter, Várkonyi Károly, Marik Fils, Oriol M. Diví, Remo Wolf, Imbi Ploompuu alkotásai. Ezek megemlékeznek történelmünk nagy alakjairól, pl. Gellért püspök, István király, Mátyás király, Széchenyi István személyéről. Krier Rudolf indította el a Szeged város nagyjainak emléket állító Szegedi Pantheon-sorozatot is kisgrafikákon. Ezek a következő szegedieknek állítanak emléket: Móra Ferenc író, újságíró, muzeológusnak; Sík Sándor költő, műfordítónak; Cserzy Mihály írónak; Kerkai Jenő jezsuita szerzetesnek; Somogyi Károly esztergomi kanonok, könyvtáralapítónak; Szentgyörgyi Albert Nobel-díjas orvos, biokémikusnak; Bálint Sándor néprajzkutatónak, a „a legszőgedibb szögedi”-nek.

Kedvelt lapjai közé tartoztak még a következők: a Tisza 1879. március 12-i, Szeged várost romba döntő árvizének századik évfordulójára Kopasz Márta által készített grafika; a Nemzetközi Vöröskeresztre és alapítójára, Henry Dunant-ra emlékező lap (grafikus: Nagy László Lázár). A „niklai remete”, Berzsényi Dániel tiszteletére Fery Antal metszett intő jelmondatot tartalmazó grafikát: „Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs!” A Barcelona melletti montserrati kolostor művésze, Oriol M. Diví grafikája Assisi Szent Ferencet állítja elének, Pax et Bonum! (Béke és Jóság) üdvözléssel. Az olasz Remo Wolf Széchenyi Istvánt, „a legnagyobb magyart” ábrázoló lapját Fery Antal 1991-ben, Széchenyi születésének 200. évfordulóján készített alkotása inspirálta. Krier Rudolf egy ex librise a 100 éves automobil (1886–1986) kifejlesztőjét, Carl Benztn ünnepli. Több lapja találkozókhoz, ex libris kiállítások-

hoz, kongresszusokhoz kapcsolódik, pl. a Kisgrafika Barátok Köre 1988-as szegedi országos találkozójához. Számos újévi lapot is rendelt. Felesége, Krier Rudolfné és idősebb lánya, Krier Edina nevére készült ex libris is fennmaradt.

Gyűjteményéből az 1980–90-es években többször ajándékozott ex libriseket, alkalmi grafikákat az Országos Széchényi Könyvtár számára, részben szegedi vonatkozásúakat, részben történelmi eseményeket, alakokat ábrázolókat.

A 2000-ben elhalálozó Krier Rudolf többzetes grafikai hagyatékát, sok esetben a lapok dúcait, és a gyűjtőélet szervezésével kapcsolatos dokumentumokat a szegedi Somogyi-könyvtár őrzi, a kisebb része Krier Edina tulajdonában van. A helyi KBK-csoport a Krier-hagyatékból 2001-ben emlékkiállítás rendezett a könyvtárban.

IRODALOM

GAVENDA Gabriella: *Ex libris-élet Szegeden az ötvenen évektől napjainkig*, SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar, Könyvtártudományi Tanszék, Szeged, 2003., 74–81. (szakdolgozat)

KOVÁCS József: *Hírek*, Kalligráfia, 1990. április, 5.

KRIER Rudolf, Dr.: *Habent fata sua non solum libelli, sed etiam exlibrisque* (Nemcsak a könyveknek van történetük, de a könyvtulajdonjegyeknek is), Kisgrafika különszám, 1994., 16–17.

Plakát- és aprónyomatványok naplója, 1975. X.–1986. VI., OSZK (1981, 1983, 1985)

Plakát- és aprónyomatványok naplója, 1986. IX.–napjainkig, OSZK (1993, 1994)

RÁCZ Mária: *Dr. Krier Rudolf (1910–2000)*, In. *A Kisgrafika Barátok Köre Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület jubileumi évkönyve, 1959–2009.*, KBK, Budapest, 2009, 72–73.

RÁCZ Mária: *Visszatekintés*, In. *A Kisgrafika Barátok Köre Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület szegedi csoportjának jubileumi évkönyve 1961–2011*, KBK Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület szegedi csoportja, Szeged, 2011., 13.

RÁCZ Mária, SZEPESVÁRINÉ: *Búcsú dr. Krier Rudolftól*, Kisgrafika, 2000/3. sz., 5.

VASNÉ dr. TÓTH Kornélia: *Múltunk neves ex libris gyűjtői*, KBK Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület, Budapest, 2019., 104–105.

Vasné dr. Tóth Kornélia

HÍREK

2019 őszén volt megtekinthető ifjabb Terényi István kiállítása *Eredendő bűn* címmel Budapesten, a Corvin Művelődési Házban. A megnyitót tartó Ürmös Péter e szavakkal mutatta be egykori tanítványát: „...Ifjabb Terényi István igazi grafikus alkat, akinek munkái többnyire linómetszetek és kisebb részben hidegtű nyomatok; és ezeknek a technikáknak az eszköztárságában gondolkodik. A külvilággal történő ütközései, traumái képi asszociációkat váltanak ki benne; amely vívódásoknak a leképezései az itt látható grafikák. Grafikus alkatainak másik megnyilvánulása a sorozatokban való gondolkodás, azaz a problémák körbejárásának többmegoldásos megjelenítése. További jellemző tulajdonsága az igényesség; amennyiben nem elégedett valamely megoldással, újabb variációban metszi meg a kompozíciót, akár más méretre is transzformálva. [...] Egyidejűleg találunk bibliai vonatkozásokat, ahogy a kiállítás címe, az *Eredendő bűn* mutatja, valamint Dante Alighieri látomása, a *Divina Commedia* által ihletett kompozíciókat. Találhatunk saját és kollektív élményeket feldolgozó, valamint átvitt értelmű képeket, harmadsorban pedig a közelmúltban elhunyt Nyírfalvi Károly *Göröngyös árnyék* című verseskötetéhez készített illusztrációkat. [...] Az *Itt vagyok!* képcím jelképes is lehet; a kortárs grafikai palettán történő hangsúlyos bemutatkozás után érdeklődve várjuk a folytatást!”

Ürmös Péter

iff. Terényi István linómetszete, X3, 190×135

2019. október 11. – november 30. zajlott az *I. Budapesti Illusztrációs Fesztivál*, melynek kiállításai két helyszínen voltak megtekinthetők, a Magyar Képzőművészeti Egyetemen és a Petőfi Irodalmi Múzeumban. A KBK két tagja, Palásti Erzsébet és Bugyi István József alkotásai a PIM-ben kerültek beválogatásra, az évfordulós irodalmi pályázat (Ady Endre, Csáth Géza, Örkény István) keretében. Utóbbit megnyitotta: Orosz István.

2019. október végén rendezték a Kárpátok Művészeti és Kulturális Egyesület által működtetett Mária Alkotóházban a *IX. Nyíregyházi Nemzetközi Fametsző Művésztelep* alkotótáborát. A résztvevők: Szepessy Béla grafikusművész és egykori tanítványai (Bugyi István, Sinka Péter, Kun Péter és Danka Attila) voltak, valamint ketten Kárpátaljáról (Szergej Lakatos, Petro Kerecsanin), és a magyar kortárs képzőművészet egyik kiemelkedő alakja, Gyulai Líviusz.

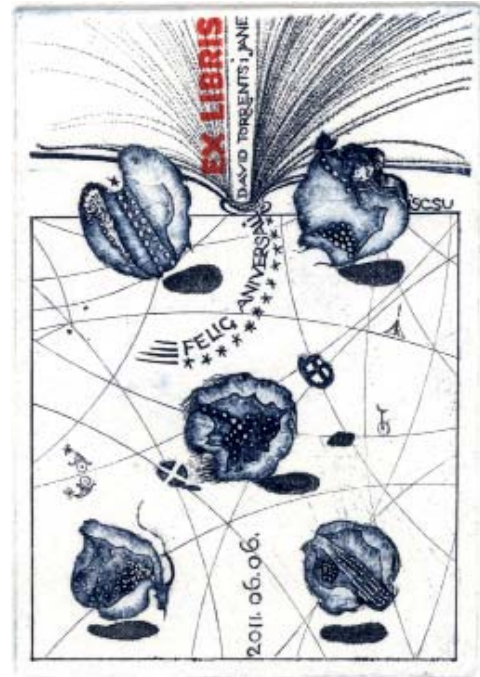
2019. november 20-án nyílt meg *Gacs Gábor* (1930–2019) kétszeres Munkácsy-díjas grafikusművész emlékkiállítása a Kisképző Art Gallery szervezésében. Megnyitotta: Molnár Gyula grafikusművész, egyetemi tanár. A tárlat 2019. december 4-ig volt megtekinthető Budapesten, a Berliner Sörözőben.

2019. november 22-én *Nagy Sándor emlékkonferenciára* került sor a Gödöllői Városi Múzeumban a 150 éve született Nagy Sándor (1869–1950) festő- és grafikusművész, a gödöllői művésztelep alapítója, a szecesszió egyik legjelentősebb magyar képviselője emlékére. Az előadások bemutatták sokoldalú életét és munkásságát, Gál-Gönczi Katalin gödöllői helytörténeti könyvtáros az ex libriseiről beszélt.

2019. november 22-én a Csongrádi Galériában *Molnár Icsu István* grafikáiból nyílt kiállítás, mely sokoldalú munkásságának egy szeletét mutatta be. A tárlatot Ujszászi Róbert muzeológus nyitotta meg. Megtekinthető volt 2020. január 8-ig.

Molnár Icsu István rézkarca, C3/X3 (2011), 130×90

Gross Arnold (1929–2015) Kossuth- és Munkácsy-díjas grafikus- és festőművész 2019. november 25-én ünnepelte volna 90. születésnapját. A jeles alkalomra a Gross Arnold Galéria egy igényes, szép kivitelű nagymonográfia kiadásával készült: *A művészet kertje. Gross Arnold (1929–2015) művészete* címmel, Feledy Balázs és a művész fia, Gross András bevezetőjével, Révész Emese művészettörténész részletesen elemző tanulmányaival. A mű Gross Arnold ex libriseibe is betekintést nyújt. A kötetet december 6-án vehette először a kezébe az olvasó, az erre az alkalomra a Gross Arnold Galéria és a Jászi Galéria által közösen szervezett életműkiállítás megnyitójának keretében, melynek az V. kerületi Széphárom Közösségi Tér adott helyet. A tárlat 2020. január 31-ig volt megtekinthető.

2019. november 27-én a Vörösmarty Társaság és az Áron Nagy Lajos Művészetbarát Kör szervezésében került sor *Vén Zoltán* legújabb albumának, a *Parafrázis, parabola, paradox, parakmé* (2019) c. kötetnek a bemutatójára Székesfehérváron, a Vörösmarty teremben. A könyvet – vetítettképes előadás keretében – a szerző mutatta be.

A Hamza Gyűjtemény és Jász Galéria *Kincsek a raktárból* c. kiállítása 2019. december 11-én nyílt Jászfényszarun, a Régi Kaszinó étterem és kávézóban Ágotha Margit, Hincz Gyula, Kass János, Stettner Béla, Szalay Lajos, Sziráki Endre, Tassy Béla és Würtz Ádám grafikáiból. Megnyitotta: Kerekne Mihalik Judit rajzpedagógus. 2020. január 6-ig volt megtekinthető.

A Pest-Budai Árverezőház 2019. december 2–12-ig tartó, *20. grafikai levelezési árverésében* szerepeltek azok a tételek (190–255. tételek), amelyeket a KBK egyesület javára ajánlottak fel. Ezek leütési ára a KBK egyesületet illeti.

A „KBK 60” keretében a jubileumra emlékezve kiállítás nyílt a Csokonai Művelődési Ház kamaratermében (Budapest, XV. kerület), mely 2019. december 2. – 2020. január 15. kö-

Vén Zoltán rézmetszete, C2 (2013), 117×75

zött volt megtekinthető. A 45 tabló két részletben volt kiállítva. Kurátor: Ferk Ilona. A kiállítást, és ezzel a KBK 60 budapesti eseményeit Vén Zoltán, a KBK elnöke zárta január 15-én.

Kortárs magyar grafikából *Mecénások dicsérete* címmel rendeztek kiállítást 2019. december 4. – 2020. január 24. között a Magyar Képzőművészeti Egyetemen, az intézmény művészeti gyűjteményéből. A Váci Grafikai Műhely lapjai és a *Ma-kói mappák* mellett az egyetem elhunyt mestere, König Róbert hagyatékából is mutattak be válogatást.

KÜLFÖLDI HÍREK, PÁLYÁZATOK

Magyar gyermek ex libris sikerek

Kiemelkedő sikereket értek el a halászteleki Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói a szlovákiai Hlohovecen (magyar nevén Galgóc) rendezett 17. nemzetközi gyermek ex libris rajzversenyen.

Ez a rajzverseny biennálé, két évente rendezik a 11–15 éves tanulók számára. A 2019-es ex libris pályázat témájának „Visszatérés a mesevilágba” címet adták. A Hunyadi-iskola tanulói kiemelkedően szerepeltek ezen a képzőművészeti pályázaton. 16 országból 1503 gyerek 1681 db munkát küldött be a versenyre. Ezek közül választotta ki egy szakértő zsűri a nyerteseket. A hagyományos grafikai technikával készült művek kategóriájában Bihari Janka Lili 8. a osztályos tanuló 3. helyezett lett, a számítógépes grafikai kategóriában Albert Gergely Jenő 10. b osztályos tanuló a 2. helyet szerezte meg. A diákokat Réti András tanár készítette fel a rajzversenyre. A díjazott tanulók az oklevél mellett tárgyjutalmat és október elején háromnapos szlovákiai vendéglátást is nyertek. Magyarországról

a halászteleki iskola tanulói mellett a nyírbátori Hardi Gréta kapott elismerő oklevelet.

Réti András

A cseh Ex libris Gyűjtők Egyesülete (SSPE) által szervezett „Exlibris Český Krumlov 2019” nemzetközi gyermek és ifjúsági kisgrafikai versenyen a művészeti alapiskolások 12–16 év közötti kategóriájában Bihari Jankát, a halászteleki Hunyadi Mátyás Általános Iskola diákját a zsűri különdíjban részesítette. A nyertes kisgrafikák díjainak átadására, kiállítással egybekötve 2019. október 5-én került sor Český Krumlovban az SSPE kongresszusán. Gratulálunk az eredményhez!

Bartolomej Rudas

Nemzetközi ex libris pályázat és kiállítás Szabadkán

A Szabadkai Képzőművészek és Iparművészek Egyesülete a 2019-es évben is megrendezte a *IV. Nemzetközi Ex libris Kiállítást* felnőttek, és a *XI. Nemzetközi Ex libris Kiállítást* gyermekek részére, melyről 3 nyelvű (szerb, angol, magyar) katalógust is megjelentettek. A kiírt nemzetközi pályázatra bármilyen témában lehetett alkotást beküldeni, de javasolt téma volt az ókori mitológia, ill. a népi hagyományok világának bemutatása. A felnőtt és gyerek pályázatból nyíló tárlatot 2019. november 17-én egy helyszínen, a Szabadkai Szabadegyetem Galériájában nyitotta meg Takács Márta egyetemi tanár és Jasmina Jovančić-Vidaković grafikusművész. Az események motorja Boros György, a képzőművészeti szakosztály vezetője volt. A felnőtt pályázaton 13 országból induló 55 grafikusművész közt a magyarok közül Réti András, Havasi Tamás és a szlovéniai Salamon Árpád is a díjazottak között szerepelt. A gyermekpályázaton a magyarok közül kiemelkedtek elsőként a Kazinczy Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Debrecen) tanulói, emellett a Hunyadi Mátyás Általános Iskola és Gimnázium (Halásztelek), a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium (Nyíregyháza) és a Magyar–Angol Kéttannyelvű Általános Iskola (Nyírbátor) tanulói. Felkészítő tanárként külön elismerésben részesült Havasi Tamás. A tárlat nagy érdeklődést váltott ki a szakmabeliek és a műpártoló közönség körében egyaránt. Gratulálunk a résztvevőknek!

Vasné Tóth Kornélia

A bulgáriai Rusze város „Ex libris – ex cinema” témában kiírt XV. Nemzetközi Ex libris Pályázatán (2019) Balajti Károly egy ex cinema lapja is a kiállítottak közé került a 2019 szeptemberében megnyitott tárlaton. A 2020-ra kiírt XVI. Nemzetközi Ex libris Pályázat témája: „EX LIBRIS – EX INVENTIONS [invenciók]”. Maximum 3 művel lehet pályázni, legkésőbb április 30-ig. Részletek és jelentkezési lap a www.libruse.bg honlapon.

A 38. FISAE Nemzetközi Ex libris Kongresszus (2020) programterve

A korábban tervezett helyszín (Cambridge) helyett London lesz a központi helyszíne a 38. FISAE Kongresszusnak, 2020. augusztus 12–16. között. A kongresszus logója a British Múzeum épületét idézi. Az angol Ex libris Társaság által szervezett kongresszus tervezett programjai a következők.

2020. augusztus 12. (szerda): A hivatalos érkezés napja a London központjában található Royal National Hotelba (38-51 Bedford Way, Bloomsbury, London WC1H 0DG), regisztráció 8–19 óráig. A csereterem (Galleon terem) is nyitva áll 8 órától. E napon 16 órára elkészül a kongresszusi versenykiállítás (Ellis terem). 17 órakor lehet hozzájutni az ajándékcsoomagokhoz. 18 órakor fogadás, a FISAE elnöke köszönti a résztvevőket, sor kerül a versenydíjak átadására. (A csereterem ekkorra bezár.)

2020. augusztus 13. (csütörtök): A kongresszusi recepció 8-tól 19 óráig, a csereterem 8-tól 20 óráig áll nyitva. 9–13 óra között 4 db 50 perces beszélgetés, ill. előadás várható az ex libris műfaja kapcsán. Szó lesz az ex librisek feliratáról (a betűtípusokról stb.), hallhatnak előadást Franz von Bayros életéről és munkásságáról, emellett arról, hogy mitől megnyerő egy ex libris. A negyedik programként „Az én kedvenc ex librisem” címmel 50 résztvevőnek 50-50 másodpercig lehetősége lesz röviden bemutatni legkedvesebb ex librisét. 14 órától londoni városnézés.

2020. augusztus 14. (péntek): A kongresszusi recepció 8-tól 19 óráig, a csereterem 8-tól 20 óráig áll nyitva. 8–9 óra közt az aukción részt venni szándékozók regisztrálása (de erre lehetőség nyílik már csütörtökön). 9–13 óráig: 1. előadás/vita/kérdések ideje; 2. nemzetközi ex libris aukció (Thomas Plant vezetésével), minőségi ex librisek árverezése darabonként minimum 40 angol font értékben. 14 órától londoni városnézés.

2020. augusztus 15. (szombat): A kongresszusi recepció 8-tól 19 óráig áll nyitva, a csereterem e napon csak 14 óráig látogatható. 9–13 óráig a FISAE delegáltjainak találkozója, a téma a FISAE 2020-as jövőképe. 19 órától ünnepi vacsora a Galleon teremben.

2020. augusztus 16. (vasárnap): A kongresszusi recepció 8-tól kb. 10 óra 30 percig üzemel, aztán zárul a kongresszus. 8 óra 30 perctől érdeklődés esetén városon kívüli kirándulásokra kerülhet sor.

A kongresszus keretében a kortárs tárlat(ok) mellett tervezik történeti anyag kiállítását is, mely Geoffrey Ververs készülőben levő, híres angol személyek ex libriseit tartalmazó könyvből mutat majd be könyvjegyeket. Utóbbi kötetet minden résztvevő megkapja.

A kongresszus teljes ideje alatt a kíséző személyek számára is érdekes programokról gondoskodnak a szervezők.

A *jelentkezési díjat* ajánlott volt 2019. július 31-éig befizetni (ez esetben 210 angol font/fő a rendes résztvevők, 155 angol font/fő a kíséző személyek számára), aki később fizet, annak havonta 2 fonttal emelkedik a díj összege.

Egyéb tudnivalók a programot, a jelentkezést és a szállodai árakat illetően megtalálhatók az angol egyesület honlapján, folyamatosan frissített információkkal (<http://www.bookplatesociety.org/2020programmeLondon.htm>).

A kongresszus szervezői: Anthony Pincott és David Wightman, kapcsolat: 2020@bookplatesociety.org

Összeállította: Vasné dr. Tóth Kornélia

LAPSZEMLE

L'Ex-Libris Français 2019/Printemps, 278. szám

A lap Julien Stirling gyűjteményéből mutat be sok ex librist. Emellett P. Colin-Gury és Gabriel Belot grafikusművészről közöl cikket, számos ex libriszel illusztrálva. A lapszemlében a többi külföldi ex libris egyesület újságja mellett szerepel a magyar *Kisgrafika* folyóirat két számának (2018/3, 4) címlapja.

Graphia 2019/64

A belga újság ipse fecit lapokat bemutató sorozatában többek között szerepel Geiger Richárd (1870–1945) „Ex libris meis Richard Geiger” feliratú rézkarca. Geiger Bécsben született, aztán 1893-ban Budapestre költözött és attól kezdve itt élt. Az újság tévesen német nemzetiségűnek jelöli. Ugyanezen lap bemutatja a román Alexandru Jakabházit és a 22. Nemzetközi Ex libris Verseny kapcsán a lengyel Paweł Deleka egy alkotását (mely a versenyen díjazott lett), mindketten indultak a „KBK 60” pályázaton is.

Ex libris Aboensis 2019/4

A finn újság hírt ad a „KBK 60” kiállításról, utalva arra, hogy az anyag Szegeden és Pápán is bemutatásra kerül. Külön cikk foglalkozik a Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusának rendezvénytermében 2019 szeptemberétől tartott finn ex libris kiállítással, mely Tauno Piironen, az Exlibris Aboensis elnöke gyűjteményéből mutatott be 100 darabot. A kurátor Takács Gábor volt. A híres olasz ex libris gyűjtőnek, Mario De Filippisnek (1939–2018) képekkel gazdagon illusztrált cikkben állítanak emléket.

Magyar Grafika 2019/5 és 2019/6

Az 5. számban megjelent Vasné dr. Tóth Kornélia részletes cikke *Nemzetközi ex libris kiállítás a „KBK 60” alkalmából* címmel a 60. évfordulóra meghirdetett nemzetközi pályázatról és kiállításról, 12 képpel illusztráltan.

A 6. számban Simon Melinda: *Kiadói és nyomdászjelentvények Magyarországon 1901–1920 c.* könyvét recenzálja ugyancsak Vasné Tóth Kornélia, kiemelve az érintkezési pontokat saját kutatási területével, az ex libris gyűjtőkkel és gyűjtéssel, a budapesti Eggenberger-féle könyvkereskedés egyik vezetője, Vastagh Gyula és a soproni Röttig Gusztáv és Fia nyomda egyik tulajdonosa, Röttig Ottó (Odo) kapcsán.

Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2019/11 és 2019/12

A 11. számban *Nemzetközi ex libris kiállítás a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kőbányai részlegében és a Kőrösi Galériában* címmel Vasné dr. Tóth Kornélia cikke olvasható a KBK 60 kiállításról, több képpel. A 12. számban ugyancsak ő írt a Kékesi László-tárlatról *Centenáriumi ex libris kiállítás Simon-tornyán* címmel, egy fotó és több kisgrafika reprodukciója is szerepel.

delmagyar.hu

Az online hírlap 2019. december 5-én tudósított gazdag képanyaggal a szegedi nemzetközi ex libris kiállításról *KBK 60 – nemzetközi ex libris- és kisgrafika kiállítás nyílt a Somogyi könyvtárban* címmel.

Összeállította: V. T. K.

KÖNYVESPOLC

Geológiával és bányászattal kapcsolatos ex librisek

Geologische und montanistische Exlibris [Geológiával és bányászattal kapcsolatos ex librisek] címmel jelent meg az osztrák ex libris egyesület elnöke, dr. Tillfried Cernajsek (1943–) mikropaleontológus kötete, mely a Pettenbachban zajló 2019. április 27. – június 21-ig tartó azonos című ex libris kiállítás katalógusa. Kiadója a Geologische Bundesanstalt (Wien) és az Österreichische Exlibris-Gesellschaft (ÖEG). A címlapon Cernajsek egy ex librise szerepel Leopold Feichtingertől 1993-ból Goethe-idézettel, melyet a geológiai könyveibe készítettett.

Bevezető szövegek, az ex libris tágabb ismertetése, majd szűkebb értelemben a geológiai ex librisek bemutatása után következik Cernajsek ilyen irányú gyűjtői pályájának felvázolása. Ezt követi a tulajdonképpeni katalógus rész, mely a kiállítást követve, 24 témára osztottan mutatja be a geológiával és bányászattal kapcsolatos könyvjegyeket (pl. kohászat, bányászat, bányások, bányászszerszámok, szállítóeszközök, világítás, kövületek, vulkanizmus, geológusok). Két kis egység idézi a két vitrint, melyben a téma szakirodalmából volt megtekinthető válogatás. A katalógus végén a felhasznált szakirodalom részletes jegyzéke olvasható, majd az Osztrák Ex libris Egyesületről olvashatunk rövid bemutatást. Ezt követik Cernajsek főbb életrajzi adatai, majd a köszönetnyilvánítások. A függelék 19 képet mutat be a tárlaton szereplő ex librisekből, kár, hogy nem szerepeltet többet. Az igényes kivitelű tematikus katalógust minden geológia iránt érdeklődő gyűjtő figyelmébe ajánlom! *Vasné Tóth Kornélia*

*

Lippóczy Norbertre emlékezve.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei 2018–2019.

A múzeum főigazgatója, Estók János szerkesztésében megjelent kötet kiadója a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár. A 2019-es kiadású évkönyv a Mezőgazdasági Múzeum gyűjteményeire vonatkozó 12 tanulmányt tartalmaz. A vadászati témájú, az erdőgazdálkodással, a galambtenyésztéssel, a cukorrépatermeléssel foglalkozó írások mellett a Blaskovich-gyűjteményről és a neves ex libris gyűjtő és mecénás, Lippóczy Norbert (1902–1996) ex libris gyűjteményéről is olvashatunk *Lippóczy Norbert – két ország mecénása* címmel. A tanulmány szerzője Matits Ferenc művészettörténész, aki a magyar születésű tarnóvi agrármérnök, borkereskedő Lengyelországban és hazánkban folytatott szőlészeti-borászati tevékenységét mutatja be, emellett kiemeli ex libris kiállításait és 1969-es ajándékozását a Magyar Mezőgazdasági Múzeum számára, mellyel megalapozta a múzeum szőlős-boros témájú ex libris gyűjteményét. A szerző a tanulmány megírásakor szakmai lektorként Vasné dr. Tóth Kornéliát kérte fel. Az írást angol nyelvű rezümé és több, Lippóczy nevére szóló ex libris reprodukciója követi. *V. T. K.*

*

Parafrázis, parabola, paradox, parakmé

A 2019-ben napvilágot látott kötet Vén Zoltán (1941–) Berzsényi-díjas grafikusművész munkásságát mutatja be. Kiadói a Berzsényi Könyvkiadó (Kaposvár) és a Vörösmarty Kiadó (Székesfehérvár). Részletesen a következő számunkban ismertetjük.

EGYESÜLETI HÍREK

KÖZGYŰLÉSI MEGHÍVÓ

A Kisgrafika Barátok Köre Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület **2020. április 18-án (szombaton) 9 órakor megtartja tisztújító közgyűlését a Pest-Budai Árverezőházban, Budapest VII. ker., Erzsébet körút 37., I. em.** Amennyiben a közgyűlés nem határozatképes (mert a tagok több mint fele nem képviselteti magát), akkor **ugyanaznap 10 órai kezdettel a közgyűlést megismételjük a Pest-Budai Árverezőházban.** A megismételt közgyűlés a megjelent egyesületi tagok számára tekintet nélkül határozatképes, ezért nincs jogi akadálya annak, hogy a jelen meghívóban feltüntetett pontokban döntést hozzon. A közgyűlés nem nyilvános. (Alapszabály III./1.1 pont)

Napirendi pontok:

1. Az egyesület ügyvezetőjének beszámolója a 2019-es évről.
2. Az elnök beszámolója az egyesület művészeti tevékenységéről a 2019-es évben.
3. Az egyesület felügyelőbizottságának beszámolója az elmúlt évről.
4. A közgyűlés döntése a 2019. évi mérlegbeszámoló elfogadásáról.
5. Az alapszabály szükséges módosításának megvitatása.
6. A vezetőségi és felügyelőbizottsági tagok lemondása.
7. Új vezetőségi és felügyelőbizottsági tagok megválasztása.
8. A könyvelő személyének módosulása.
9. Egyéb

KÖZGYŰLÉS ÉS ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ

2020. április 18. szombat

Helyszín: Pest-Budai Árverezőház,
Budapest VII. ker., Erzsébet körút 37. I. em.

9:00-10:00	Érkezés
10:00	Köszöntés, megnyitó
10:00-11:30	Közgyűlés
11:30	Országos találkozó megnyitása
11:30-13:00	Csere
13:00-14:00	Ebédszünet, cserelehetőség
14:00-15:00	Jótekonysági árverés a KBK javára Levezető: Bedő József
15:00	Zárás

(A jótekonysági árverésre a közgyűlés előtt kérjük eljuttatni az anyagot az árverezőházba!)

*

Tagdíjakat és adományokat kérjük a CIB Bank 10700268-70112139-51100005 számlaszámra befizetni. A számla tulajdonosa a Kisgrafika Barátok Köre. Csekket nem tudunk küldeni! A tagdíj **3000 forint**, külföldieknek **45euro**.

SUMMARY

Mária Szabó Pad: Graphic Epigrams

The exhibition in Ajka displayed cumulative small graphic sheets, based on László Gombos's idea. Postal and other occasional postmarks, stamps and some relevant bookplates were put together – selected from the small graphics of István Drahos, János Kass, László Kékesi, Károly Vagyóczky and József Vertel. The guideline for the exhibition was variety. Several Ajka-related works were included in the exhibited material.

Dr. Kornélia Tóth Vas: László Kékesi's Centenary Exhibition

Graphic artist László Kékesi deceased in 1993. László Kékesi's widow, Mária Magdolna Fésű (1923–2014) presented the town of Simontornya with the artist's small graphic boards, more than 200 bookplates and their sketches in 1998. A compilation of these boards, 26 in number, were on display. The opening particularly stressed Kékesi's Szarvas-, Simontornya-, Pannonhalma- and Sárospatak-related small graphics.

Árpád Marton: The Temptation of Ambiguity

Lajos Bakacsi's exhibition („Colours and Silences”) was on display in Szeged. The very first thing that catches the eye in Bakacsi's art is the feeling of ambiguity which appears in the duality of softness and stiffness, geometric order and lyrical fineness, concreteness and lightness, modest and monumental dimensions. His basic motive may be awe, however, he beware of the sentimental, sensationalist, rhetorical tone.

Ilona Kiss: '57 Erzsébet Palásti. Illustrations – Small Graphics – Drawings – Electrographics

Award winner graphic artist Erzsébet Palásti's individual exhibition took place in the H13 Centre in Budapest. The artist's works are about the further consideration of questions of vital importance. Her works are ballad-like (serious and severe), although she can compensate the leanness of woodcuts and the contours of her drawings with soft drawing elements, and – in recent times – the opportunities which the computer offers.

Mária Rácz – Lajos Bakacsi: The "KBK-60" Exhibition in Szeged

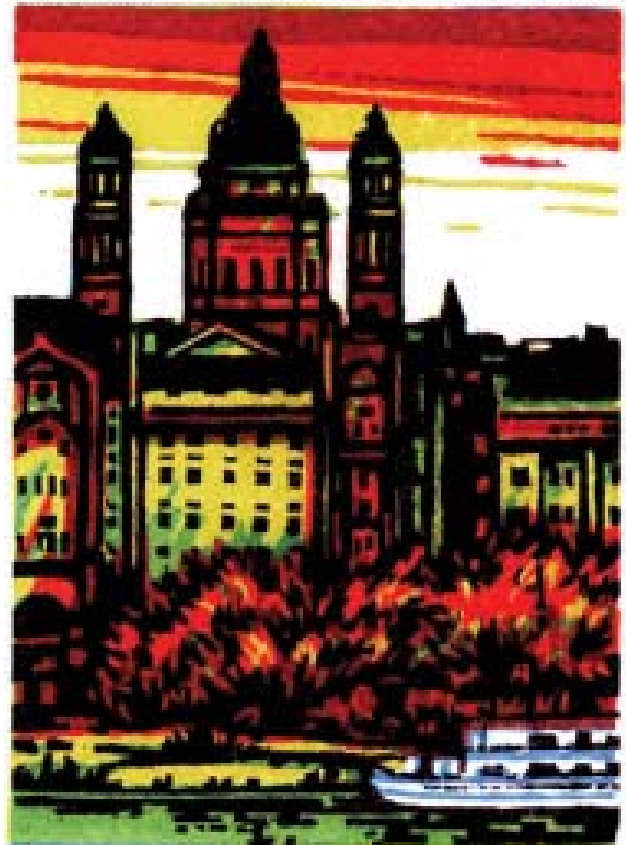
The "KBK-60" international ex-libris and small graphic exhibition – organized by the Somogyi Library and the local KBK group of Szeged – opened on 5th December 2019 in the Somogyi Library. Mária Rácz, the secretary of the local KBK group of Szeged, gave a summary of the 60 years of the KBK. The exhibition was opened by graphic artist Lajos Bakacsi, artistic director of the group.

Dr. Kornélia Tóth Vas: Bookplates of Famous Collectors in the National Széchényi Library. Rudolf Krier (1910–2000)

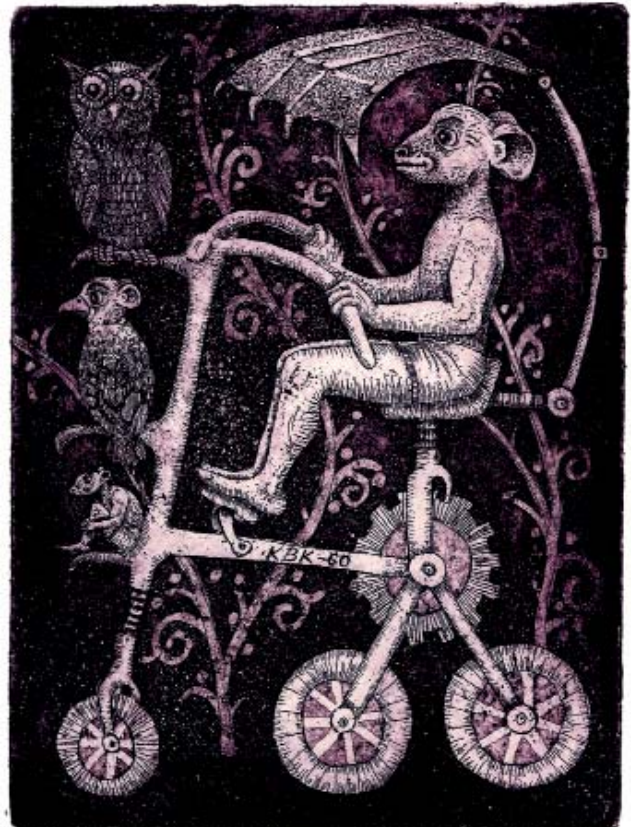
Rudolf Krier was born in Szeged. From 1981 to 1989, he was at the head of the local KBK group of Szeged as a secretary alongside president Márta Kopasz. His first bookplate was made by Ferenc Bordás in 1936. He became a well-known collector and had ca. 60 bookplates to his name: the works of Zoltán Bagarus, Lajos Bakacsi, Ferenc Bordás, Mihály Csiby, Antal Fery, Márta Kopasz, Róbert König, László Imets among others. Rudolf Krier deceased in 2000. His legacy of thousands of graphics is taken care of in the Somogyi Library in Szeged, and there is a smaller quantity owned by Edina Krier.

News, Press Review, Books, Society Matters

KBK60 EXLIBRIS YUKIKO SANO

SANO Takao (JPN) fametszete,
XI (2018), 95×65

YILMAZ, Fedail (TUR) rézkarca,
C3/C5 (2019), 160×120

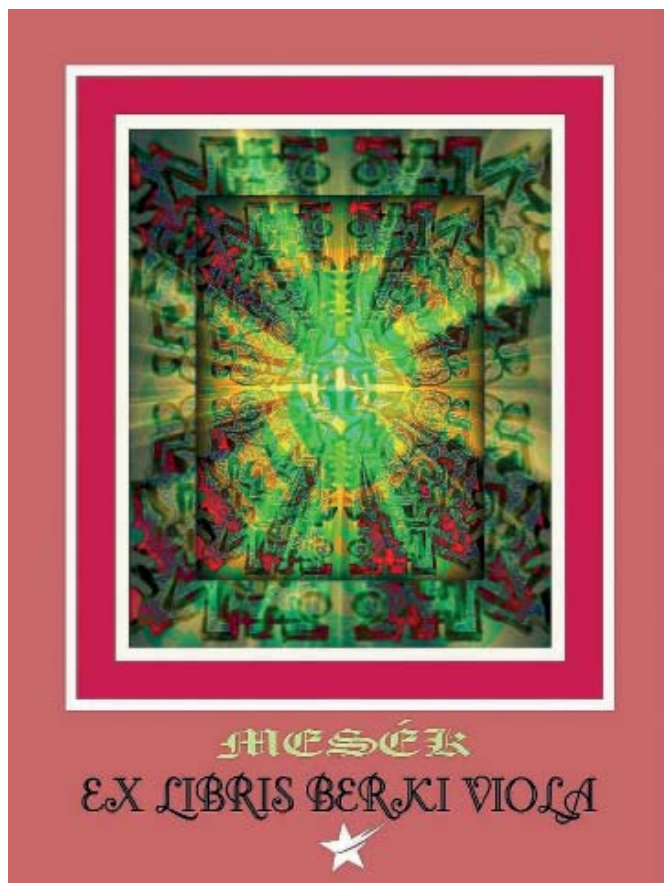
ADY EMLÉKLAP I.

57 PALÁSTI ERZSÉBET - 2019.

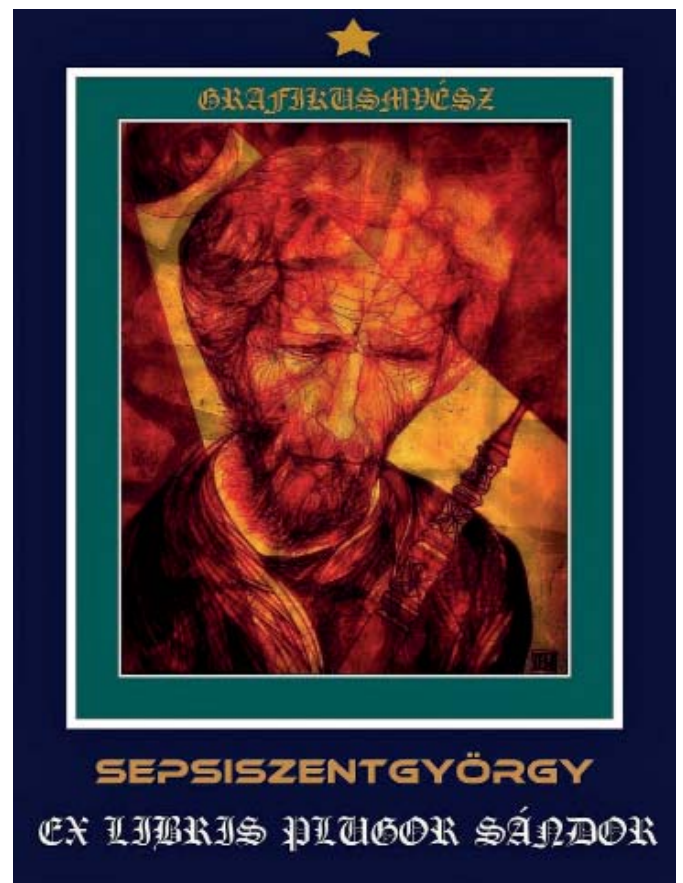
Palásti Erzsébet grafikája, vegyes technika
(2019), 400×400

Palásti Erzsébet grafikája, vegyes technika
(2019), 170×160

Palásti Erzsébet grafikája, vegyes technika
(2019), 170×130

Palásti Erzsébet grafikája, vegyes technika
(2019), 170×130